

Standardy Ochrony Małoletnich

Podstawa prawna: art. 22c ust. 3 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Ilekoć w niniejszych Standardach mowa o Obiekcie należy przez to rozumieć Schronisko PTTK na Szyndzielni.

Ilekoć w niniejszych Standardach mowa o ustawie, należy przez to rozumieć ustawę o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Ilekoć w niniejszych Standardach mowa o Koordynatorze należy przez to rozumieć pracownika Obiektu odpowiedzialnego za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego.

Koordynatorem w Obiekcie jest Kierownik Schroniska.

W Standardach Ochrony Małoletnich, zwanych dalej „Standardami”, określa się:

§ 1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między personelem a małoletnim.

1. Personel:

- 1) działa dla dobra dziecka i w jego najlepiej pojętym interesie;
- 2) traktuje małoletniego z poszanowaniem jego godności i potrzeb;
- 3) wszelkie działania podejmuje w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji;
- 4) działa w sposób otwarty i przejrzysty, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania/postępowania;
- 5) informuje małoletniego, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć i oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy;
- 6) w komunikacji z małoletnim zachowuje cierpliwość i szacunek dla małoletniego;
- 7) uważnie słucha małoletniego i udziela mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji;
- 8) sytuacje trudne, czy niebezpieczne zajścia zgłasza do opiekuna prawnego małoletniego.

2. Personel szanuje prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby go chronić, należy to wyjaśnić najszybciej jak to możliwe.

3. Należy szanować małoletniego bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

4. Ingerencje w sytuacjach wychowawczo wątpliwych powinny być poprzedzone kontaktem słownym, odbywać się w miarę możliwości w obecności osób trzecich i być jednoznacznie uzasadnione (zagrożenie dobra lub bezpieczeństwa dziecka, grupy).

5. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny pod warunkiem, że spełnia on zasady bezpiecznego kontaktu i uwzględnia kontekst sytuacyjny, np. jest konieczna interwencja pracownika w celu zadbania o bezpieczeństwo (zdrowie i życie) innej osoby. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego. Zawsze należy kierować się profesjonalnym osądem danej sytuacji, zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie.

6. Zawsze należy być przygotowanym na wyjaśnienie swoich zachowań i działań.

§ 2. Zachowania niedozwolone w relacjach/kontaktach z małoletnimi.

1. Nie wolno:
  - 1) zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego;
  - 2) krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia jego bezpieczeństwa lub innych osób;
  - 3) w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego;
  - 4) dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny;
  - 5) ujawniać jakichkolwiek informacji o sytuacji małoletniego osobom nieuprawnionym, w tym wobec innych małoletnich.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie.
3. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Dotyczy to używania wulgarnych słów, nieprzyzwoitych gestów i żartów, czynienia obraźliwych uwag, nawiązywania w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywania wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej.
4. Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji mogących sugerować relacje romantyczne lub seksualne ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę.
5. Nie wolno utrwać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunku dzieci bez zgody rodziców/opiekunów prawnych.
6. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji działających podobnie do alkoholu, jak również używać ich w ich obecności.
7. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub/i jego rodziców/opiekunów.
8. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie prywatnych zależności, prowadzących do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
9. Nie wolno nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

§ 3. Zasady i procedury reagowania w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że dobro małoletniego znajdującego się na terenie Obiektu jest zagrożone.

1. Pracownik, który podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony lub uzyska informację o podejrzeniu jego krzywdzenia jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania Koordynatora.
2. Wszystkie zauważone ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, należy niezwłocznie zgłosić do Koordynatora.

3. Ważnym kontekstem ryzyka krzywdzenia osób z niepełnosprawnością jest to, że często nie posiadają oni wiedzy i możliwości rozumienia, jakie zachowania są wobec nich niewłaściwe lub niestosowne. Nawet jeśli rozpoznają zachowanie rodzica/opiekuna prawnego jako złe, mogą nie próbować obrony przed nim (np. w formie mniej lub bardziej zdecydowanych protestów lub ujawnienia komuś sytuacji) z obawy przed utratą względów i uczuć ze strony rodzica/opiekuna. Czasami sam rodzaj i stopień niepełnosprawności czynią taką obronę niemożliwą.
4. W przypadku podejrzenia przemocy wobec osoby małoletniej z niepełnosprawnością istotne jest:
  - 1) uważne wysłuchanie dziecka – bez obecności rodziców/opiekunów;
  - 2) niezwłoczne zgłoszenie podejrzenia Koordynatorowi.
5. Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec małoletniego z niepełnosprawnością należy unikać błędów, którymi mogą być:
  - 1) niewysłuchanie takiego dziecka;
  - 2) bagatelizowanie skarg;
  - 3) umniejszanie doznanej krzywdy;
  - 4) niedawanie wiary;
  - 5) przyjmowanie, że zdarzenie nie miało miejsca wyłącznie na podstawie wyjaśnień rodziców/opiekunów.

§ 4. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów.

1. Przegląd Standardów będzie prowadzony przez zespół powołany w drodze zarządzenia, zgodnie z częstotliwością określoną w ustawie.
2. Komisja dokonuje także oceny Standardów w celu zapewnienia ich ewentualnego dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
3. Zespół sporządza protokół z przeglądu i oceny Standardów, w którym zamieszcza również wnioski z przeprowadzonego przeglądu i oceny, o której mowa w art. 22c ust. 6 ustawy.
4. W przypadku potrzeby aktualizacji Standardów powołuje się zespół, który wprowadza zmiany w Standardach, rekomendowane w protokole, o którym mowa w ust. 3.
5. Z zaktualizowanymi Standardami zapoznawany jest personel Obiektu, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszych Standardach.
6. Zaktualizowane Standardy udostępniane są także na stronie internetowej i w budynku Fundacji „Dobrze, że jesteś”, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

§ 5. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania Standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Ustala się, że osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie personelu do stosowania Standardów jest Koordynator.
2. Pracownicy przygotowani są do stosowania Standardów podczas zebrania załogi.
3. Protokół z zebrania pracowników sporządza osoba prowadząca zebranie. Protokół przechowywany jest w dokumentacji Obiektu.
4. Po zapoznaniu się ze Standardami i zasadami ich stosowania, każdy pracownik/wolontariusz podpisuje imienne oświadczenie, które przechowywane jest w dokumentacji Obiektu. Wzór oświadczenia określa załącznik nr 1 do Standardów.

§ 6. Zasady i sposób udostępniania Standardów:

1. Standardy udostępnia się na stronie internetowej www.szyndzielnia.com.pl oraz wywiesza skróconą wersję się w widocznym miejscu w Obiekcie.
2. Osobą odpowiedzialną za udostępnianie Standardów na stronie internetowej i w siedzibie Obiektu jest Koordynator.

§ 7. Osobą odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego jest Koordynator.

§ 8. Zasady i procedury identyfikacji małoletniego przebywającego w Obiekcie i jego relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą tam przebywa.

1. Identyfikacja małoletniego przybywającego do Obiektu dokonywana jest na podstawie okazania legitymacji szkolnej.
2. Każdorazowo osoba dorosła podróżująca wraz z osobami małoletnimi, dokonująca czynności meldunkowych w Recepcji Obiektu, jest zobowiązana do złożenia oświadczenia w celu identyfikacji jego relacji w stosunku do małoletniego/małoletnich, z którą/którymi przebywa w Obiekcie, na formularzu wydanym przez pracownika Recepcji oraz udokumentowania swojej tożsamości poprzez okazanie do wglądu odpowiedniego dokumentu ze zdjęciem. Wzór oświadczenia określa załącznik nr 2 do Standardów.
3. W przypadku grup zorganizowanych przybywających do Obiektu obowiązują złożenie oświadczenia według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do Standardów. Ponadto kierownik grupy zorganizowanej przedkłada do wglądu dokument nadający mu status organizatora wypoczynku małoletnich lub inny dokument uprawniający do zorganizowania wypoczynku małoletnich.
4. Każdy pracownik Obiektu zobowiązany jest do zwracania szczególnej uwagi na relacje łączące osobę małoletnią z osobą, z którą przebywa w Obiekcie, w tym należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie dziecka względem towarzyszącego dorosłego, wygląd dziecka, zachowanie dziecka, np. zaniepokojenie, zdenerwowanie i unikanie kontaktu wzrokowego, oraz zachowanie osoby dorosłej względem dziecka.
5. W przypadku odmowy złożenia oświadczenia przez osobę dorosłą, pod opieką której przebywa małoletni, jak również w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do bezpieczeństwa dziecka, należy niezwłocznie powiadomić Koordynatora.
6. Koordynator, który został powiadomiony o sytuacji, podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji lub w razie wątpliwości przyjmuje rozmowę z podejrzaną osobą dorosłą w celu uzyskania dalszych wyjaśnień.
7. W przypadku, gdy rozmowa potwierdzi przekonanie o próbie lub popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, Koordynator zawiadamia o tym podejrzeniu policję.
8. W przypadku, gdy świadkami nietypowych i/lub podejrzanych sytuacji są pracownicy innych działów Obiektu np. jadalni, kuchni i inni, powinni oni o tym niezwłocznie zawiadomić pracownika Recepcji, który zadecyduje o podjęciu odpowiednich działań.
9. W zależności od sytuacji i miejsca, Koordynator weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki, prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji i zawiadamia policję.

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich

Wzór oświadczenia pracownika/wolontariusza o zapoznaniu z zasadami ochrony dzieci w .....

(miejsowość), dnia .....

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA/WOLONTARIUSZA

.....(nazwa obiektu)

Oświadczam, że:

1. zapoznałem/zapoznałam się z dokumentem “Standardy ochrony małoletnich” obowiązującymi w ..... i zobowiązuję się do ich przestrzegania;
- 2) znam metody rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci;
- 3) wiem jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci zgodnie z procedurą określoną w Standardach.

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko

.....
podpis

Załącznik nr 2 Standardów Ochrony Małoletnich

Wzór oświadczenia o relacji z dzieckiem

OŚWIADCZENIE

dotyczące relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą małoletni przebywa w Obiekcie

.....
(imię i nazwisko osoby dorosłej)

.....
(nr dokumentu tożsamości)

Data zameldowania: .....

Imię i nazwisko dziecka:
.....
.....
.....

Charakter relacji łączącej dorosłego z dzieckiem:
.....
.....
.....

Oświadczam, że jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych informacji:

.....
(data i podpis)

Załącznik nr 3 Standardów Ochrony Małoletnich

Wzór oświadczenia o relacji z małoletnimi

OŚWIADCZENIE

dotyczące relacji niżej wymienionych osób dorosłych w stosunku do małoletnich przebywających pod ich opieką w Obiekcie:

.....
(imię i nazwisko osoby dorosłej, nr dokumentu tożsamości)

.....
(imię i nazwisko osoby dorosłej, nr dokumentu tożsamości)

.....
(imię i nazwisko osoby dorosłej, nr dokumentu tożsamości)

.....
(imię i nazwisko osoby dorosłej, nr dokumentu tożsamości)

Data zameldowania: .....

Imię i nazwisko dziecka:

.....
.....

Charakter relacji łączącej dorosłego z dzieckiem:

.....
.....

Oświadczam, że jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych informacji:

.....
(data i podpis)

.....
(data i podpis)

.....
(data i podpis)

.....
(data i podpis)